

Билим берүүнүн сапатын баалоо жана
маалыматтык технологиялар улуттук борборунун
2024-жылдын 8-январындагы № 1 буйругу менен бекитилген
(Негизи: КР ББИМдин
2023-жылдын 22-ноябрындагы № 5455/1 - буйругу)

Нускама

**Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарынын
аттестацияланып жаткан мугалимдерине тестирлөө өткөрүү жана
болжолдуу предметтик тесттерди колдонуу жөнүндө**

Мазмуну

- I. Жалпы эрежелер;
- II. Аттестациянын этаптары;
- III. Аттестациялануучулардын тестирлөөгө катышуу тартиби;
- IV. Тест тапшырмаларынын форматтары;
- V. Жобонун корутундусу.

I. Жалпы эрежелер

1. Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарынын аттестациялануучу мугалимдерине тестирлөө өткөрүү жана болжолдуу предметтик тесттерди колдонуу жөнүндө бул Нускама (мындан ары – Нускама) Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин "Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарынын мугалимдерин аттестациялоону өткөрүү эрежелери" 2023-жылдын 22-ноябрындагы № 2455/1 буйругун аткаруу максатында иштелип чыкты.

2. Билим берүүнүн сапатын баалоо жана маалыматтык технологиялар улуттук борборунун сайтында ушул Нускама жана аттестациялануучу педагогдор үчүн тестирлөөнүн түрлөрү жана үлгүлөрү менен файлдар жайгаштырылган:

Биринчи: 1_Кесиптик компетенттүүлүк боюнча тестирлөө үчүн билим берүү үчүн чөйрөсүндө Кыргыз Республикасынын ченемдик жана укуктук (IT технологияларынын) актыларынын тизмеси / Перечень нормативных и правовых актов Кыргызской Республики в сфере образования (IT - технологий) для тестирования по профессиональной компетентности;

Экинчи: 2_ Педагогика жана психология боюнча тесттик тесттик суроолордун үлгүсү / Педагогика жана психология жаатындагы тест үчүн үлгүлүү тест суроолору;

Үчүнчү: 3_ Предметтик компетенттүүлүк боюнча тесттик суроолордун үлгүсү (кесиптик билим берүү үчүн жөнүндө дипломдогу маалыматка ылайык

тиешелүү квалификациясы боюнча предметтик компетенттүүлүк, предметти окутуунун методикасы) / Примерные тестовые вопросы для тестирования аттестуемых по предметной компетентности (предметная компетентность по соответствующей квалификации согласно сведениям диплома о профессиональном образовании, методика преподавания предмета и др.).

3. Мугалимдердин ыктыярдуу аттестациясы жалпы башталгыч, жалпы негизги жана жалпы орто билим берүүнүн жалпы билим берүү программаларын ишке ашыруучу жалпы билим берүү уюмдарынын менчигинин түрүнө, тибине жана формасына карабастан жүргүзүлөт.

4. Документтердин тизмеси жана тесттик суроолордун үлгүлөрү ар бир багыт/академиялык предмет боюнча 20 жана андан жогору тесттик суроолорду камтыйт.

5. Билим берүүнүн сапатын баалоо жана маалыматтык технологиялар улуттук **борборунун** сайтында берилген документтердин тизмесин жана тесттик суроолордун үлгүлөрүн пайдалануу менен аттестациялануучу мугалимдер суроолордун мүнөзү, аттестациянын бөлүмдөрү, тесттик тапшырмалардын түрлөрү жана формалары боюнча тесттердин классификациясы жөнүндө туура түшүнүк алышат, тесттик тапшырмалардын системасынан, өткөрүүнүн стандартташтырылган жол-жоболорунан турган аттестациялануучу мугалимдердин жөндөмдөрүн жана көндүмдөрүн максаттуу түрдө калыптандырат.

6. Аттестацияланып жаткан мугалимдердин документтеринин тизмесин жана тесттик суроолордун үлгүлөрүн алдын ала колдонуусу негизги тестирилөө учурунда бул ишти аткаруу үчүн зарыл болгон кесиптик билимдерди, билгичтиктерди жана көндүмдөрдү натыйжалуу аныктоо үчүн оптималдуу шарттарды түзүүгө мүмкүндүк берет. Аттестацияга даярдоодо документтердин тизмесин жана тесттик суроолордун үлгүлөрүн колдонуу санариптик (компьютердик) тестирилөөнү колдонуу менен иштөө үчүн мугалимдерди өз алдынча даярдоонун натыйжалуулугун жогорулатат.

II. Аттестациянын этаптары

7. Аттестация эки этапта жүргүзүлөт:

- Аттестациялоонун биринчи этабы катталган санариптик арыздын жана аттестациялануучунун квалификациялык категория ыйгарууга билдирилген талаптарга шайкештигин аныктоого (экинчи, биринчи же жогорку квалификациялык категория) документтердин санариптик портфолиосун (мындан ары - санариптик портфолио) экспертизасын жүргүзүүнү камтыйт. Аттестациялануучуларды аттестациялоонун кийинки этабына, тестирилөөгө киргизүү аттестациялануучунун санариптик портфолиосун квалификациялык категорияны ыйгарууга билдирилген талаптарга ылайык келүүсүнө экспертизанын жыйынтыгы боюнча ишке ашырылат.

- Аттестациянын экинчи этабы-тестирилөө. Аттестациялануучуларды тестирилөө компьютердик технологияларды колдонуу менен жүргүзүлөт.

III. Аттестациялануучулардын тестирлөөгө катышуу тартиби

8. Тест 3 бөлүктөн турат жана аттестациялануучунун компетенттүүлүгүн төмөнкү бөлүмдөр боюнча аныктайт:

Биринчи бөлүк - кесиптик компетенттүүлүк (Билим берүү чөйрөсүндө Кыргыз Республикасынын ченемдик жана укуктук актылары, IT - технологиялары ж. б.);

Экинчи бөлүк - педагогика жана психология боюнча билими;

Үчүнчү бөлүк-предметтик компетенттүүлүк (кесиптик билим берүү жөнүндө дипломдогу маалыматка ылайык тиешелүү квалификация боюнча Аттестациялануучуларды тестирлөө компьютердик технологияны колдонуу менен күндүзгү режимде жүргүзүлөт.

9. Аттестациялануучуларды тестирлөө компьютердик технологияны колдонуу менен күндүзгү (күндүзгү) режимде жүргүзүлөт. Тестирлөө процессинде ведомстволук мекеме компьютердик технологияны колдонуу жана тестирлөөнүн стандарттык жол-жобосун, тестирлөө өткөрүүнүн ачык-айкындыгын жана объективдүүлүгүн: шарттарды (өткөрүү ордун электрондук форматтагы техникалык жана программалык камсыздоо, зарыл техникалык жабдуулар менен жабдуу), убакытты, натыйжаларды критерийдин негизинде эсептөөнү (тестирлөөнүн түрлөрү боюнча жыйынтыктарды электрондук эсептөө ыкмасы колдонулат) камсыздоо милдеттери жүктөлөт.

10. Тесттик материалдар жабык жана ачык типтеги тапшырмаларды (бир туура жоопту тандоо менен тапшырмалар) кошуу аркылуу заманбап тестологияны колдонуу менен түзүлөт: бир туура жоопту тандоо менен тапшырмалар, шайкештикти аныктоо боюнча тапшырмалар, кыска жооп менен тапшырмалар жана бир нече туура жооптору менен тапшырмалар.

11. Тесттердин суроолору атайын программаны колдонуу менен кокустук тандоо методу (рандом) менен түзүлөт. Ведомстволук мекеменин тесттик базасы көптөгөн тесттик тапшырмаларынан турат, бул бир борбордо тесттен өткөн бир нече адам бирдей тапшырмаларды аткаргандагы кырдаалды жокко чыгарат, ИПНди киргизүү учурунда программа автоматтык түрдө ар бир тастыкталган адам үчүн тесттердин кайталанбаган версиясын жаратат.

12. Тестирлөө аяктагандан кийин аттестациялануучунун жыйынтыгы компьютердин экранында ошол эле заматта чагылдырылат, ал жерде программалык камсыздоо компьютердин мониторунда тестирлөөнүн жалпы жыйынтыктарын көрсөтөт, андан кийин маалыматтардын купуялуулугун камсыз кылуу үчүн талапкердин ИПН гана (аттестациялануучунун аты-жөнүн көрсөтпөстөн) көрсөтүү менен 2 нускада "Тестирлөөнүн жыйынтыгы жөнүндө протокол" формасында (мындан ары - протокол) басылып чыгарылат.

13. Протоколдо аттестациялануучунун ИПН (аттестациялануучунун аты-жөнүн көрсөтүлбөйт) жана үч багыттын ар бири боюнча топтолгон баллдын саны жана пайыздык (%) көрсөткүчтөр өз өзүнчө көрсөтүлөт.

14. Тестирлөө жана компьютердик техниканы техникалык текшерүү башталаар алдында аттестациялануучуларга нускама берүүгө 30 мүнөткө чейин кошумча убакыт бөлүнөт.

15. Аттестациялануучунун паспорту менен маалыматтарды салыштырып жана тактагандан кийин протокол 2 нускада ведомстволук мекеменин аудиторияда жооптуу системдик администратору тарабынан басып чыгарылат. Басылган протоколго "алдым" деген белги коюлуп, тестирлөөдөн өткөн аттестациялоочуга кол коюлат, ал тестирлөө өткөрүлгөн уюмдун канцелярдык мөөрү менен күбөлөндүрүлөт. Бир нускасы аттестациялануучуга берилет, экинчиси - ведомстволук мекеменин архивинде андан ары сактоо үчүн системдик администратордо калат.

16. Аттестациялануучулардын тестирлөөнүн жыйынтыктарын чыгаруу эрежелери төмөнкүдөй тартипте белгиленет:

- Тест суроолорунун жалпы саны - 100;
- Тестирлөөнүн максималдуу упайы - 100 балл;
- Ар бир туура жооп үчүн 1 балл, ар бир туура эмес жооп үчүн 0 балл белгиленет.

17. Экинчи квалификациялык категорияны ыйгарууга аттестациялануучуларды тестирлөөнүн жалпы босого баллынын деңгээли 70 баллдан төмөн эмес, биринчи квалификациялык категория 75 баллдан төмөн эмес жана жогорку квалификациялык категория максималдуу баллдан 80 баллдан төмөн эмес болууну түзөт.

18. Тестирлөөнүн ар бир бөлүмү боюнча өз-өзүнчө босого деңгээлин ала албаган аттестациялануучу билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын буйругу менен билдирилген квалификациялык категорияга аттестациядан өтпөгөндөр деп аныкталат.

19. Билдирилген квалификациялык категориясы ырасталбаган учурда мугалим акы төлөө негизинде бир жылдан эрте эмес убакытта кайталап аттестациядан өтүүгө укуктуу.

20. Аттестациядан өткөнгө чейин мугалим милдеттүү:

- Белгиленген эрежелердин талаптары менен таанышат;
- Ушул Нускаманын талаптары менен таанышат.

IV. Тест тапшырмаларынын форматтары

21. Бардык предметтер боюнча тесттер төмөнкү тест тапшырмаларынын форматтарын камтыйт:

- Бир туура жоопту тандоо менен тесттик тапшырмалар. Ар бир суроого 2-4 жооп варианты берилген, алардын ичинен бирөө гана туура;
- Шайкештикти аныктоого тесттик тапшырмалар. Сол тилкедеги элемент тамгасынын жанына оң тилкеден тиешелүү элементтин санын жазыңыз (б.а. эки тиешелүү элементти жуптаңыз). Сол жактагы ар бир тамга оң жактагы бир гана санга туура келет;
- Кыска жооп менен тесттик тапшырмалар. Ар бир тапшырма кыска (бүтүн) жоопту талап кылат;
- Бир нече туура жооптор менен тесттик тапшырмалар. Тапшырмалар бир нече туура жоопторго ээ. Сиз бардык туура жоопторду көрсөтүшүңүз керек.
- Туура ырааттуулукту орнотууга тесттик тапшырмалар. Жооп белгиленген жерге жазылат. Бир уячага бир гана цифра жазылат.

V. Жобонун корутундусу

22. Аттестациядан өткөн мугалимдерге билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан квалификациялык категорияны ыйгаруу жөнүндө санариптик квалификациялык сертификат таризделет, ал билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын санариптик платформасына жайгаштырылат.

23. Аттестациялоонун ар бир циклинин жыйынтыгы боюнча билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын санариптик трансформация бөлүмү тарабынан аттестацияланган мугалимдер жөнүндө маалыматтар базасы бар санариптик платформа түзүлөт.

Утверждено приказом НЦОКОИТ
№ 1 от 8 января 2024 года
(Основание: приказ МОН КР №5455/1 от 22.11.2023 г.)

Инструкция
о проведении тестирования и применении примерных предметных
тестов аттестуемыми учителями общеобразовательных организаций
Кыргызской Республики

Содержание

- I. Общие правила;
- II. Этапы аттестации;
- III. Порядок участия аттестуемых в тестировании;
- IV. Форматы тестовых заданий;
- V. Заключительное положение.

I. Общие правила.

1. Настоящая Инструкция о проведении тестирования и применении примерных предметных тестов аттестуемыми учителями общеобразовательных организаций Кыргызской Республики (далее – инструкция) разработано во исполнение приказа Министерства образования и науки Кыргызской Республики “Правила проведения аттестации учителей общеобразовательных организаций Кыргызской Республики” от 22 ноября 2023 года №5455/1.

2. На сайте НЦОКОИТ расположены настоящая Инструкция и файлы с указанием видов и образцов тестирования для аттестуемых педагогов:

Первое: 1_Кесиптик компетенттүүлүк боюнча тестирлөө үчүн билим берүү чөйрөсүндө Кыргыз Республикасынын ченемдик жана укуктук (IT – технологияларынын) актыларынын тизмеси / Перечень нормативных и правовых актов Кыргызской Республики в сфере образования (IT – технологий) для тестирования по профессиональной компетентности;

Второе: 2_ Педагогика жана психология боюнча тесттик суроолордун үлгүсү /Примерные тестовые вопросы для тестирования в области педагогики и психологии;

Третье: 3_ Предметтик компетенттүүлүк боюнча тесттик суроолордун үлгүсү (кесиптик билим берүү жөнүндө дипломдогу маалыматка ылайык тиешелүү квалификация боюнча предметтик компетенттүүлүк, предметти

окутуунун методикасы) / Примерные тестовые вопросы для тестирования аттестуемых по предметной компетентности (предметная компетентность по соответствующей квалификации согласно сведениям диплома о профессиональном образовании, методика преподавания предмета и др.).

Добровольная аттестация учителей проводится независимо от типов, видов и форм собственности общеобразовательных организаций, реализующих общие образовательные программы начального общего, основного общего и среднего общего образования.

2. Перечень документов и образцы тестовых вопросов включают в себя по каждому направлению/академическому предмету по 20 и выше тестовых вопросов.

3. Используя представленный на сайте НЦКОИТ перечень документов и образцы тестовых вопросов аттестуемые учителя получают правильное представление о характере вопросов, классификации тестов по разделам аттестации, типам и формам тестовых заданий, целенаправленно формируют умения и навыки аттестуемых учителей, состоящий из системы тестовых заданий, стандартизированной процедуры проведения.

4. Предварительное использование аттестуемыми учителями перечня документов и образцов тестовых вопросов даст возможность создать оптимальные условия для эффективного определения профессиональных знаний, умений и навыков, необходимых для выполнения этой деятельности во время основного тестирования. Применение перечня документов и образцов тестовых вопросов в подготовке к аттестации повышает эффективность самостоятельной подготовки учителей и для работы с применением цифрового (компьютерного) тестирования.

II. Этапы аттестации.

5. Аттестация проводится в два этапа, первый этап аттестации предшествует второму:

- Первый этап аттестации включает проведение экспертизы цифрового портфолио документов (далее - цифровое портфолио), на основании зарегистрированного цифрового заявления и цифрового портфолио аттестуемого на установление соответствия требованиям заявленной на присвоение квалификационной категории (вторая, первая или высшая квалификационная категория). Допуск аттестуемых к следующему этапу аттестации, к тестированию, осуществляется по результатам экспертизы цифрового портфолио аттестуемого на соответствие требованиям заявленной на присвоение квалификационной категории.

- Второй этап аттестации - тестирование. Проведение тестирования аттестуемых осуществляется с применением компьютерных технологий.

III. Порядок участия аттестуемых в тестировании

6. Тест состоит из 3 частей и проверяет компетентность аттестуемого по следующим разделам:

- Первая часть - профессиональная компетентность (нормативные и правовые акты Кыргызской Республики в сфере образования, IT - технологии и др.);
- Вторая часть - знания в области педагогики и психологии;
- Третья часть - предметная компетентность (предметная компетентность по соответствующей квалификации согласно сведениям диплома о профессиональном образовании, методика преподавания предмета и др.).

7. Тестирование аттестуемых проводится с применением компьютерной технологии в очном (дневное) режиме. В процессе тестирования применяется компьютерная технология и обеспечивается стандартная процедура тестирования, прозрачность и объективность проведения тестирования: соблюдаются условия (техническое и программное обеспечение в электронном формате, оснащенное необходимым техническим оборудованием место проведения), времени, подсчета результатов на критериальной основе (применяется методика электронного подсчета результатов по видам тестирования).

8. Тестовые материалы формируются на основе применения современной тестологии с включением заданий закрытого и открытого типов с включением нескольких видов форматов заданий: задания с выбором одного правильного ответа, задания на установление соответствия, задания с кратким ответом и задания с несколькими правильными ответами.

9. Вопросы тестов для аттестуемых во время основного тестирования формируются методом случайного отбора (рандомом) с применением специальной программы. База тестовых заданий исключает ситуацию, когда несколько человек, сдающих тест в одном центре, выполняют один и тот же набор заданий, так как во время введения ИНН программой автоматически формируется неповторяющийся вариант тестов для каждого аттестуемого.

10. После завершения тестирования результаты аттестуемого моментально отображаются на экране компьютера, где программное обеспечение показывает на мониторе компьютера общие результаты тестирования, который затем распечатывается в 2-х экземплярах в форме “Протокола о результате тестирования” (далее - протокол) с указанием только ИНН кандидата (без указания ФИО аттестуемого) для обеспечения конфиденциальности данных.

11. В протоколе указывается ИНН аттестуемого (без указания ФИО аттестуемого) и количество набранных баллов и процентов (%) по каждому из трех направлений отдельно.

12. После сверки и уточнения данных с паспортом аттестуемого протокол распечатывается в 2-х экземплярах системным администратором подведомственного учреждения, ответственным в аудитории. В распечатанном протоколе с пометкой “получил” расписывается протестированный аттестуемый, который заверяется канцелярской печатью организации, где проводилось тестирование. Один экземпляр выдается аттестуемому, второй - остается у системного администратора для дальнейшего хранения в архиве подведомственного учреждения.

13. На инструктирование аттестуемых перед началом тестирования и технической проверки компьютерной техники выделяется до 30 минут дополнительного времени.

14. Правила подведения результатов тестирования аттестуемых устанавливается в следующем порядке:

- общее количество тестовых вопросов - 100;
- максимальный балл тестирования составляет - 100 баллов;
- за каждый правильный ответ устанавливается 1 балл, за каждый неправильный ответ - 0 баллов.

- Пороговый уровень баллов тестирования для подтверждения заявленной квалификационной категории составляет на присвоение второй квалификационной категории - не ниже 70 баллов, первой квалификационной категории - не ниже 75 баллов и высшей квалификационной категории - не ниже 80 баллов от максимального балла по каждому разделу отдельно.

15. Аттестуемый, не набравший пороговый уровень по каждому разделу тестирования в отдельности, приказом уполномоченного государственного органа в сфере образования определяется не прошедшим аттестацию на заявленную квалификационную категорию.

16. В случае не подтверждения заявленной квалификационной категории, учитель имеет право пройти повторную аттестацию не ранее чем через один год на платной основе.

17. До прохождения аттестации учитель обязан:

- ознакомится с требованиями установленных Правил;
- ознакомится с требованиями настоящей Инструкции.

IV. Форматы тестовых заданий.

18. Тесты по всем предметам включают в себе следующие форматы тестовых заданий:

- Тестовые задания с выбором одного правильного ответа. К каждому вопросу предложены 2-4 варианта ответов, из которых только один правильный;
- Тестовые задания на установление соответствия. Рядом с буквой элемента из левой колонки впишите цифру соответствующего элемента из

правой колонки (т.е. соедините два соответствующих элемента в пару). Каждой букве слева соответствует только одна цифра справа;

- Тестовые задания с кратким ответом. Каждое задание требует краткого (целое число) ответа;

- Тестовые задания с несколькими правильными ответами. Задания имеют несколько правильных ответов. Нужно указать все правильные ответы.

- Тестовые задания на установление правильной последовательности. Ответ записывается в специально отведённом месте. В одну клетку пишется только одна цифра.

V. Заключительное положение.

19. Учителям, прошедшим аттестацию, уполномоченным государственным органом в сфере образования оформляется цифровой квалификационный сертификат о присвоении квалификационной категории с указанием QR-кода (в QR-коде отображается уникальная информация об аттестуемом), который размещается на цифровой платформе уполномоченного государственного органа в сфере образования.

20. По результатам каждого цикла аттестации Отделом цифровой трансформации уполномоченного государственного органа в сфере образования создается цифровая платформа с базой данных об аттестованных учителях.